A°. 1838. N°. 102.

ARNHEMSCHE COURANT.

Dingsdag den 28 Augustus.

Verslagen der Gedeputeerde Staten.

HOLLAND.

Den 18den Augustus heeft de *Staats-Courant* het slot gegeven van de verslagen en uittreksels uit de verslagen, omtrent den toestand der provinciën, door de gedeputeerde staten aan de Staten-Provinciaal gedaan. Reeds ten vorige jare vroegen wij, waarom de *Staats-Courant* omtrent sommige provinciën het geheele verslag, omtrent andere slechts een uittreksel uit hetzelve geeft? Die uittreksels zijn *of* eene onbeleefdheid jegens de betrokkene staten, als wier werk men te langdradig of wier belangen men te onbeduidend zou vinden; *of* zij geven den schijn, dat er in de verkorte verslagen aanmerkingen voorkwamen, welke men liefst niet publiek ziet. — Toen wij in het vorige jaar soortgelijke aanmerking maakten, kwam er geen antwoord op; er viel ook waarschijnlijk geen goed antwoord op te geven; waarom het anders achtergehouden? — Maar verandert men thans van handelwijze? o neen. Ook hierin straalt de geest door van ons ministerie: eens gedaan, blijft gedaan. Wij vaderlijke ministers moeten voor onfeilbaar worden gehouden, verbeterden wij ooit iets, dat wij te voren onjuist deden, wat wierd er dan van onze onfeilbaarheid? zou men dan niet zeggen: het schijnt toch, dat dagbladschrijvers ooit gelijk kunnen hebben? — De *Staats-Courant* krijgt dus last om te blijven doen gelijk altijd gedaan is, en het publiek bekomt voortdurend uittreksels uit sommige verslagen, zonder dat iemand regt begrijpt waarom.

Doch hetzij dan dat de verkortingen aan langdradigheid, hetzij dezelve aan ongevallige aanmerkingen te wijten zijn, de gedeputeerde staten van Holland hebben dit jaar weder een in de vaderlijke oogen uitmuntend verslag ingediend; want dat verslag prijkt onverkort, in zijn geheel, in de *Staats-Courant*, van EDEL GROOT ACHTBARE HEEREN af, tot J. VAN DER SLEYDEN toe.

Dit verslag is, over het algemeen, veel gunstiger dan dat van het vorige jaar; handel en zeevaart waren toegenomen, de opbrengsten van den landbouw bevredigend; van de vischerijen hadden sommige voordeeliger andere nadeeliger uitkomsten gehad; de dijken hadden weinig geleden.

Niet zonder eenige bevreemding hoorden wij de gedeputeerden, omtrent de *eeredienst* zeggen: »Wij gewagen, bij deze gelegenheid, met bijzonder genoegen en nieuwen lof, van het godsdienstig karakter onzer landgenooten in dit gewest." Te meer daar het verslag zelf er op volgen laat: »Uit de berigten der besturen is gebleken, dat voor de pligtmatige viering van den zondag *naar vermogen* wordt zorg gedragen. Niettemin zijn de wettelijke bepalingen op dit stuk, van den jare 1815, in herinnering gebragt."

Onzes erachtens rijmde dat *bijzonder genoegen* en die *nieuwe lof* slecht met het schenden van den zondag, hetwelk de regering, blijkens de herhaalde herinneringen aan de wet van 1 Maart 1815, schijnt te hebben ontwaard, en met de regterlijke veroordeelingen, welke er wegens dat zondagschenden juist dezer dagen in Holland plaats hadden, iets waarvan men in langen tijd niet gehoord had. Wij zouden meenen, het ware beter, van den godsdienstigen zin der landgenooten te zwijgen, als men zelf zegt: »Uit de berigten der besturen is gebleken, dat voor de pligtmatige viering van den zondag *naar vermogen* wordt zorg gedragen." Dat men het godsdienstig karakter onzer landgenooten kan roemen, dit stemmen wij toe, omdat wij tot het godsdienstig karakter niet volstrektelijk tellen het sluiten der winkels op zondag, het staken van kostwinning en het zitten in gemeene kroegen des avonds in stede van het bijwonen eener openbare vermakelijkheid, als een schouwspelsel of, iets dergelijks; maar wanneer men vindt, gelijk de gedeputeerde staten, blijkens hunne goedkeurende vermelding der uitoefening van de wet van 1 Maart 1815, schijnen te vinden, dat tot een godsdienstig karakter behoort de nalating van al hetgeen bij gemelde wet wordt verboden, dan dunkt ons, valt er weinig te roemen op een godsdienstig karakter wiens vertooning men door strafwetten afdwingt. Het ware misschien logischer geweest, indien de gedeputeerde heeren, na hunnen *nieuwen lof*, hun leedwezen hadden geuit over de opwakkering eener wet, die, volgens het algemeene gevoelen, door de grondwet is vernietigd.

Hoort men het de gedeputeerde Staten van Holland »bejammeren dat de publieke kassen nog geene geheele voorziening in al de behoeften, en onder anderen in die aan goede localen en school-fondsen, schijnen te gedoogen; en dat nog een aantal schoolpligtige kinderen *van onderwijs verstoken blijft*;" — troostrijk daarentegen is de bloei der koninklijke mijziekscholen te Amsterdam en te 's Gravenhage, en men mag zich verblijden over de »heugelijke resultaten van den solo-zang en het instrumentale onderwijs."

Aan het *armwezen*, »blijft het gewestelijk bestuur, eenstemmig met de plaatselijke autoriteiten, de meeste zorg toewijden, *en zulks is te meer noodig*, daar er in onderscheidene oorden eene belangrijke vermeerdering van behoefte wordt waargenomen, en de voorhanden middelen niet altoos toereikende zijn, om daarin *naar behooren* te voorzien. Niettemin zijn de *aanbiedingen*, door den stedelijken raad van Haarlem, *zoowel als door de provincie* gedaan, om tot het onderstand van het paviljoen *Welgelegen*, te Haarlem, eene jaarlijksche bijdrage te leveren, door Z. M. aangenomen." (Z. M. wist toen waarschijnlijk niet, dat in Holland de voorhanden middelen niet altoos toereikende zijn, om *naar behooren* in het armwezen te voorzien). »Ten gevolge daarvan, en uit kracht van een koninklijk besluit, dd. 18 Januarij 1838 (die dagen van verschrikkelijke koude) is de daarstelling eener verzameling schilderijen van levende meesters verordend, welker opneming en schikking in gedacht paviljoen nu eerlang tot stand zal komen, terwijl de kunstschilder P. G. [illegible] tot opzigter van dit museum is benoemd."

Wij wenschen de staten-vergadering van Holland geluk met hun verrijkt paviljoen en hunne gejonkheerlijkte leden; Gelderland heeft, wel is waar, nog geene aanbiedingen gedaan, om schilderijen van levende meesters aan te koopen, en is ook met geene nieuwe jonkheeren verrijkt; maar Gelderland heeft voorloopig *f* 30,000 gestemd voor de oprigting van een gesticht voor levende krankzinnige menschen; en wanneer wij éénen hersteld en krankzinnige zien, hopen wij te zullen vergeten, dat Haarlem een prachtig paviljoen bezit!

Maar men moet billijk zijn, — Holland heeft geen krankzinnigen-gesticht noodig; — men bezit er zulke heerlijke *dolhuizen!* bij voorbeeld te Rotterdam; waar men dan ook zoo spaarzaam is op statie-gebouwen, en niet de minste luxe aan een stadhuis verkwist.

Met genoegen zagen wij intusschen »dat veelvuldige menschlievende instellingen, in de meeste plaatsten van Holland bestaande (en voor zoo ver wij weten alle door partikulieren opgerigt) den eens verworven roem blijven handhaven, en zelfs hier en daar, met name ook te Leiden, een aantal behoeftigen van de armenkassen terug houden." Eere zij Leiden, al verfraait het dan ook geen paviljoen, en al worden zijne stedelijke raden geene jonkheeren!

»Bij de armen-inrigting te Delft is, gedurende 1837, aan een aantal behoeftigen werk verschaft, en heeft men aan loon, wegens fabriekmatigen arbeid, in dat jaar *f* 10,604.25½ uitbetaald, zijnde *f* 1,689.67½ meer dan in 1836; terwijl voor premiën uit stads kas eene som van *f* 2,500 is verstrekt geworden." Eere zij Delft, al verfraait het geen paviljoen, en al worden zijne stedelijke raden geene jonkheeren!

Omtrent den staat der *gevangenissen* en der *geneeskundige dienst* krijgen wij de volgende belangrijke mededeeling: »Met opzigt tot de geneeskundige verzorging der armen, de dienst der geneeskunde in het algemeen, en het beheer der gevangenen kunnen wij ons *meerendeels* aan onze vorige verslagen hooren." En wat krijgt men *anderdeels*? al het volgende: »De nieuwe verordeningen, welke men omtrent deze gewigtige onderwerpen aan den koning verschuldigd is, en bijzonder die omtrent de afscheiding der veroordeelden naar *leeftijd* en *kunne*, mogen beschouwd worden als eene noodzakelijke verbetering en aanvulling van het thans werkende stelsel, hetwelk trouwens nog voor meerdere verbeteringen vatbaar blijft." Allerbelangrijkste en allernaauwkeurigste berigten voorwaar! Maar welke waren dan de *vorige berigten* der heeren gedeputeerden omtrent den staat der gevangenissen, waaraan zij zich nu *meerendeels* meenen te mogen houden? — Men zie het verslag in het verleden jaar afgelegd: te Amsterdam werd geklaagd over de bekrompenheid en zelfs *bouwvalligheid* van het in gebruik zijnde huis van arrest. En te Haarlem, waar men anders ten minste nog al fondsen verwachten zou: »Ook te Haarlem kan de tegenwoordige staat der dingen in dit opzigt niet langer voortduren, en houdt men zich onledig met het ontwerpen van verbeteringen." Ten vorigen jare reeds kon dus de staat der dingen, volgens de Edel Groot Achtbare Heeren zelven, niet langer voortduren: — en nu... zijn er ten minste verbeteringen *ontworpen*? Men houdt zich daaromtrent aan zijn vorig berigt!

Maar, gedeputeerden van Holland, gij zijt *Edele Groot Achtbare Heeren;* en wij mogen niet anders dan uwen ijver en *vaderlijke* zorg voor uwe medemenschen, in die *bouwvallige* huizen van arrest en gevangenissen, wier staat *niet langer voortduren kan*, stilzwijgend bewonderen. Gij hebt dan ook zeker geenen Zondag de kerk overgeslagen, en niet vergeefs hooren prediken: IK LAG IN DE GEVANGENIS EN GIJ HEBT MIJ VERZORGD.

TURKIJE.

Den 2den Augustus bevonden de Fransche en Engelsche eskaders zich nog vereenigd voor Tunis; zij vertoonen ontzagwekkende strijdkrachten: 12 schepen; waaronder 9 linieschepen.

GRIEKENLAND.

Athene, 19 *Julij*. De besparingen, welke de regeering sinds kort in de staatsuitgaven gemaakt heeft, beloopen ongeveer $3\frac{1}{2}$ millioen drachmen jaarlijks: zulk eene som is voor eenen armen staat als Griekenland eene groote verligting.

Volgens de tijdingen uit het binnenland heerschte er overal rust.

(*Journ. de Smyrne.*)

PRUISSEN.

Uit Berlijn meldt men dat eenige dagen voor den directeur van het Amsterdamsche entrepôt-dok, den heer *Rochussen*, de bekende Antwerpsche bankier en president der kamer van koophandel, baron *Osy*, aldaar aangekomen was.

— De vrees voor de gevolgen van het ... aanhoudende koude regenweder, begint ... te worden, vermits uit schier alle oorden der monarchie de treurigste berigten aangaande den mislukten oogst inkomen.

Dusseldorf, 21 *Augustus*. Gisteren is hier de eerste locomotief-machine voor de Dusseldorf-Elberfelder ijzerbaan aangekomen, uit de werkplaats van *John Cockerill* te Seraing. De weg is zoo ver gevorderd, dat op den 15den October, den verjaardag van onzen kroonprins, de opening der eerste station, van Dusseldorf naar Erkrath allerwaarschijnlijkst plaats hebben zal.

Aken, 23 *Augutsus*. Er zijn hier reeds zeer veel vreemden aangekomen, ter bijwoning van de paardrennen, op den 27sten en 29sten te houden. Men verwacht dat dezelve buitengemeen luisterrijk zullen zijn.

Berlijn, 22 *Augustus*. Gisteren stierf hier in den ouderdom van 57 jaren *Adalbert von Chamisso*, als dichter en reiziger roemrijk bekend.

ZWITSERLAND.

Lucern, 19 *Augustus*. Men verneemt, dat de hertog van *Montebello* gisteren aan den voorzitter van den landdag mondeling kennis gegeven heeft van eene nota zijner regering, volgens welke de gezant zijne passen moest vragen, ingeval het eedgenootschap Frankrijks verlangen omtrent *Louis Napoleon* geen gehoor leende; ook de heer *de Bombelles* zou eene mondelijke verklaring gedaan hebben, dat *Louis Napoleon* niet als burger maar als politieke vlugteling te beschouwen was; eindelijk moet ook de Badische zaakgelastigde den president des landdags aangezegd hebben, dat Baden den prins het betreden van het Badensche gebied, van nu af aan ontzegt. Het ... de groote raad van Thurgau betrekkelijk deze aangelegenheid den 22sten vergaderen zal. — Berigten uit Wallis doen het uitbarsten van onlusten in dit kanton vreezen.

ZWEDEN.

Volgens berigten te Koppenhage den 10den dezer uit Stockholm ontvangen, duurden de gisting en bewegingen aldaar nog steeds voort; alles wegens de veroordeeling van den assessor *Crusenstolpe*; zelfs dreigen zij een ernstig karakter aan te nemen, als de regering niet bij tijds inkeert. De justitie-beambte der standen namelijk heeft gebruik gemaakt van de bevoegdheid hem bij de staatsregeling toegekend, om de afdeeling van de Sveahofregtbank welke *Crusenstolpe* veroordeeld heeft, voor het hoogste geregtshof van Zweden te betrekken.

ENGELAND.

Londen, 23 *Augustus*. De graaf *Sebastiani*, de baron *Bulow* en de heer *Dedel* zullen, wegens de conferenciën, betreffende de Hollandsch-Belgische zaak, Londen in de eerste weken nog niet verlaten.

— De Iersche volksmenner *O'Connell* heeft eene nieuwe openbare vergadering in Dublin bijgewoond, waarin hij nader het doel van de door hem beoogde nieuwe Iersche maatschappij ontwikkeld heeft. Die maatschappij zou alleen voor en gedurende de volgende zitting van het parlement bestaan, en strekken om de proef te nemen, in hoe verre men, indien Ierland daartoe opkwam, hetzelve volmaakt dezelfde staatsregten zou verleenen, als Engeland en Schotland bezitten. Uit eene inleidende rede des volksleiders, schijnt men te mogen opmaken, dat zij ook ten doel heeft, ... vertegenwoordigers van wege Ierland in het parlement te brengen ... minste op 150, zoo niet op 175 ... de bevolking, brengen. — Onze ministeriële bladen ... deze uitbreiding van *O'Connell's* vorderingen, en meenen, dat het wel zoo eerlijk van hem gehandeld ware, indien hij voor zijne meening dadelijk uitkwame, dat hij niets anders dan eene afscheuring van Ierland bedoelt. Zij voorspellen hem, dat, langs den tegenwoordigen weg, zijne vrienden hier hem ontvallen zullen.

Londen 25 *Augustus*. De Pruissische en Belgische ministers hebben gisteren op het bureau van buitenlandsche zaken gearbeid.

— De *Times* behelst wederom een artikel nopens de blokkade van Mexico, en de schade, welke daaruit voor den Engelschen handel ontstaat. Het blad beschuldigt ons bewind, dat het daarbij stille aanschouwer blijft, en geene pogingen bij Frankrijk aanwendt om de belangen van Groot-Brittanje te verdedigen. De *Times* besluit met het gezegde, dat het eenige middel, om dien staat van zaken te doen ophouden, eene verandering van ministerie is.

— Gisteren middag stonden de 3 pCt. gecons. $94\frac{1}{4}$; dito gered. 95; Ned. $2\frac{1}{2}$ pCt. $54\frac{1}{2}$; dito 5 pCt. $102\frac{7}{8}$; Spanje $21\frac{3}{8}$; uitg. $8\frac{5}{8}$; Portugal 24; Brazilië 84; Columbia $26\frac{5}{8}$; Mexico $24\frac{1}{8}$.

FRANKRIJK.

Parijs, 23 *Augustus*. Men heeft wederom over nieuw Orleans, tijdingen van de blokkade der Mexikaansche kust, door het eskader van den admiraal *Bazoche*, ontvangen. Dezelve houden echter niets bijzonders in, dan dat de blokkade op denzelfden voet steeds voortduurde.

— De inschrijving voor het monument van *Molière* heeft slechts 40,000 fr. opgebragt: een bedrag beneden hetgeen noodig is om het ontworpen plan uit te voeren. Men zegt nu, dat van wege het bestuur in het ontbrekende zal worden voorzien.

Parijs, 24 *Augustus*. De Hertogin *van Orleans* is heden middag, kwart voor drie ure, van eenen prins bevallen. Eenige oogenblikken nadat dit heugelijk berigt ter beurse officieel was medegedeeld, werd hetzelve door het geschut algemeen verkondigd. Een vloed van menschen begaf zich daarop tot onder de vensters der Tuilerien, en toen het 22ste schot gelost werd, weergalmde het luchtruim van de vreugdekreten der verzamelde menigte. De heer *Pasquier* en al de ministers hadden zich reeds in den morgen naar de Tuilerien begeven, ten einde bij de bevalling tegenwoordig te zijn.

NEDERLANDEN.

Amsterdam, 25 *Augustus*. Naar men verneemt, heeft Z. M. dezer dagen het octrooi der Nederlandsche Bank, hetwelk den laatsten Maart 1839 zou eindigen, weder voor den tijd van 25 jaren, dus tot 31 Maart 1864, verlengd.

— Z. M. heeft bepaald dat de havenmeesters op het groot Noord Hollandsche Kanaal, en zoodanige ambtenaren die hen eventueel in hunne bediening mogten vervangen, zullen verpligt wezen, om, ten behoeve van het Rijk, borgtogt te stellen, in inschrijvingen op het grootboek der nationale werkelijke $2\frac{1}{2}$ pCt. rentegevende schuld, naar evenredigheid hunner ontvangst.

— Dezer dagen deelden wij eene statistieke opgave mede, nopens het getal echtscheidingen in ons vaderland. Wij vinden thans in een onzer letterkundige tijdschriften uit den mond van een achtenswaardig en beroemd regtsgeleerde, voorzitter bij eene onzer regtbanken, de opmerking opgeteekend: „dat van de *tien* echtscheidingen die onze regtbanken uitwijzen, er *acht* zijn, waarbij de *dronkenschap* als naaste of aanleidende oorzaak te houden zij.”

Men kan ook hieruit afleiden hoe noodzakelijk het zij, dat, langs alle middelen, het verregaand misbruik van sterken drank in ons vaderland beperkt worde. Daartoe kan in de eerste plaats het verspreiden van volksgeschriften tot waarschuwing en afschrikking strekken, en al dadelijk doen zich daartoe een paar volksverhalen door de Maatschappij *Tot Nut van 't Algemeen* uitgegeven, en het onlangs uitgekomen met nadruk gestelde werkje van den heer *Heldring* aan den geest voor.

In Duitschland, alwaar een Hufeland reeds voor jaren tegen het toenemende kwaad vermaand heeft, begint men zich ook meer aan de stuiting van hetzelve te laten gelegen zijn. Onder anderen komt in het jongste No. van het vierendeeljaars-schrift daartegen een betoog voor.

— Door de administratie voor de nationale nijverheid is bekend gemaakt, dat bij koninklijk besluit van den 16den Augustus 1838, staatsblad, no. 28, op het daartoe, aan Z. M. gedaan verzoek, aan den raad van Administratie der *Hollandsche IJzeren Spoorweg Maatschappij*, te Amsterdam gevestigd, een uitstel van twaalf maanden is verleend, voor de plaatsing der thans nog onuitgegeven zestig aandeelen in deze maatschappij, welke, volgens art. 6 der maatschappelijke statuten binnen één jaar, na het verlijden der akte van oprigting dezer naamlooze vereeniging zouden hebben moeten geplaatst zijn; onder gehoudenheid van den raad van Administratie, om bij afloop van het verleende uitstel aan deze administratie, nader verslag omtrent de plaatsing dezer aandeelen in te zenden, blijvende voorts de bepalingen van Z. M. besluit van den ... September 1837, Staatsblad no. 38, houdende ... maatschappij en goedkeuring ... van waarde.

's Gravenhage, 25 *Augustus*. In den loop en het begin van den dag liet het zich gisteren niet aanzien, dat de verlichting en het vuurwerk, ter gelegenheid van 's konings verjaarfeest gereed gemaakt, door zouden kunnen gaan. Doch omstreeks negen ure keerde het weder, en erlangde men zelfs eene heldere lucht, zoodat men niet slechts den Gothischen tempel in het veld van de Maliebaan opgerigt, in volle licht zag prijken, en dat veld in den omtrek mede verlicht werd, doch na tien ure het vuurwerk werd afgestoken. Hetzelve was zeer prachtig.

's Gravenhage, 26 *Augustus*. In het begin der aanstaande week vertrekt de hoog wel geboren heer *R.* baron *Fagel* Nederlandsch buitengewoon gezant en gevolmagtigd minister in Frankrijk, naar Parijs. De heer *Fabricius*, gewezen zaakgelastigde in die hoofdstad, en die zich van

daar naar Wiesbaden begeven heeft, wordt binnen weinige dagen alhier verwacht.

— Naar men verneemt is de heer *H. Swaan*, oud-commissaris bij de domeinen alhier, tot lid van het archeologisch instituut te Athene benoemd.

— Uit Zandvoort schrijft men, dat aldaar dit jaar twee pinken ter steurharing-vangst zullen worden uitgerust, hetgeen er in lange niet en welligt nimmer heeft plaats gehad, en dat ten bewijze strekt van den vooruitgang der kleine of kustvisscherij in dit gewest.

— Uit de jongst ontvangene Javasche couranten, loopende tot het einde van April j. l., blijkt, dat het Z. M. den koning behaagd heeft den heer *O. C. Holmberg de Backfelt*, vroeger resident der Preanger regentschappen, tot ridder der orde van den Nederlandschen Leeuw te benoemen.

— Door Z. Exc. den gouverneur-generaal van Nederlandsch Indië, is bevorderd tot luitenant-kolonel, tweeden directeur der genie en chef van het tweede bureau der directie van dat wapen, de majoor der genie *R. G. B. de Vaynes van Brakell.* Voorts zijn benoemd tot leden der hoofdkommissie van weldadigheid, de heeren *P. H. Menk* en *W. H. H. van Riemsdijk*, en zulks ter vervanging van de aftredende leden *M. H. Halewijn* en *J. Renning-Nieuwland.*

Uit 's lands dienst zijn ontslagen: de president van den raad van justitie te Makasser *J. C. Vetter* en de gewezen magistraat en fiskaal bij den raad van justitie te Makasser *D. F. Liedermooy.*

— Bij eene resolutie des gouverneur-generaals van 23 April j. l., is bepaald, dat tot en met ultimo Maart des jaars 1839, alle werktuigen en gereedschappen voor den landbouw, van waar en onder welke vlag ook aangebragt, vrij zullen zijn van de betaling der inkomende regten, waaraan zij, krachtens het tarief N°. 3, gearresteerd bij publicatie van den 25sten September j. l, als begrepen onder de daarbij bedoelde artikelen, *ijzerwerk* en *machineriën*, zouden onderhevig zijn, met uitdrukkelijke verklaring tevens, dat, na ommekomst van den voorschreven termijn, geene vrijstelling van inkomende regten hoegenaamd meer, ten behoeve van de onderwerpelijke werktuigen en gereedschappen, verleend zal worden.

— Naar luid eener aankondiging van den president en de directeuren der Javasche bank, zal er dit jaar, op elk van derzelver aandeelen, zuiver worden uitgedeeld *f* 165,00, en zal de verdere overwinst, ten bedrage van *f* 9030,31, voor het reserve fonds worden afgezonderd. Tot directeuren over het elfde boekjaar zijn gekozen de heeren *O. J. Verkouteren*, *J. van Düsten* en *A. A. Vinju*, en zulks in de plaats van de aftredende heeren directeuren *O. M. Roberts*, *T. Schuurman* en *M. Reijnst.*

— Den 19den April is te Batavia overleden, de wel edel gestrenge heer *Jan Cornelis Ritsman*, 2de luitenant bij het 2de bataljon infanterie, ridder der Militaire Willemsorde, 4de klasse. Den 22sten Maart is, in het hospitaal te Goego Malmtang overleden, de wel edel gestrenge heer *C. Presser*, in leven officier van gezondheid der derde klasse.

— Tot vermijding der toepassing van de op het verzuim en de overtreding gestelde straffen zijn de nalatig geblevenen door den resident van Batavia herinnerd aan het bestaande besluit van 12 April 1837, waarbij bepaald wordt, dat alle christenen en joden, in Nederlands Indië gevestigd, die nog geenen vasten geslachtnaam en geene vaste voornamen bezitten, verpligt zijn, zoodanige namen aan te nemen en daarvan eene verklaring af te leggen, voor den ambtenaar van den burgerlijken stand hunner woonplaats.

Kampen, 25 *Augustus.* De dag van gisteren, een der guurste van dit gure saisoen, de 66ste geboortedag van Z. M. onzen beminden koning werd hier naar omstandigheden gevierd met klokkenspel, parade, het uitsteken veler vlaggen enz. Regen en wind hebben meerdere uitwendige teekenen van vreugde verhinderd.

De zeestoomboot heeft hare reis herwaarts meermalen minder dan in 6 uren, eens zelfs in 5 uren 17 minuten volbragt.

— Heden namiddag ten half vijf zagen wij de rivierstoomboot *Drusus* voor de stad [illegible]. Dezelve zal eerstdaags eene proefvaart naar Keulen doen, en vervolgens [illegible] geopend worden.

AMSTERDAM, den 26 Augustus.

Beurs van 25 *Augustus.*

Onze beurs van heden was nog veel onbeduidender dan die van gisteren; in geen der verschillende fondsen-soorten was noch handel, noch variatie levendig, en bepaalden zich de omzettingen tot slechts kleine postjes; nieuwstijdingen waren volstrekt niet bekend.

Prijzen ten $4\frac{1}{2}$ *uur.*

Holland. $2\frac{1}{2}$ pCt. $54\frac{3}{16}$; 5 pCt. $101\frac{1}{2}$ à $\frac{9}{16}$; Kansbiljetten $24\frac{1}{2}$ à $\frac{9}{16}$; $4\frac{1}{2}$ pCt. Syndikaat $95\frac{1}{4}$; oude aandeelen Handelmaatschappij $166\frac{1}{2}$ à $\frac{3}{8}$; 5 pCt. Oost-Indië $99\frac{3}{8}$; Rijn-Spoorweg $107\frac{5}{8}$; Haarlem niets gedaan.

Spanje. Tot den enkelen prijs van $20\frac{3}{16}$, werden eenige postjes omgezet. In de overige vreemde fondsen geen handel.

Effekten-Societeit van 26 *Augustus.*

Onze handelaars waren slechts in klein getal aanwezig; de omzettingen bepaalden zich tot enkele postjes Integralen à $54\frac{3}{16}$ en Ardoins 20[illegible].

De Engelsche berigten van eergisteren bevatten volstrekt niets nieuws over onze zaken.

Mengelwerk.

Anna, zuster Anna, ziet gij nog niets komen?

» *Je vois l'herbe qui verdoye,*
Et la poudre qui poudroye,
La rivière qui charroye,
Et le chasseur qui giboye;
La brebis qui se fourvoye,
Le tondeur qui la rudoye;
Près du moulin qui tournoye
Une cane qui se noye;
Des claqueurs que l'on soudoye
Pour vanter ce qu'on employe."

De 24 artikelen, en andere zaken uit het rijk der wenschen, nu eens daargelaten, — moesten er nog niet altijd raadsheeren voor de provinciale hoven, leden der regtbanken en kantons regters worden benoemd? 'T is immers 1°. October, dat dit alles moet georganiseerd zijn en zitting nemen! En dan is het waarlijk wel tijd om benoemingen te hebben. Anna, zuster Anna, ziet gij nog niets komen?

» *Je vois l'herbe qui verdoye,*
Et la poudre qui poudroye."

Maar Anna, de raadsheeren ten minste, . . . verbeeld u, er zullen er dan toch onder zijn, die naar andere steden, naar andere provinciën worden verplaatst; die menschen moeten huizen zoeken, huizen huren, alles inpakken, met vrouw en kinderen hunne stad verlaten; dat gaat alles zoo maar niet op stel en sprong. Anna, zuster Anna, ziet gij nog niets komen?

» *La rivière qui charroye,*
Et le chasseur qui giboye."

Maar ziet gij wel, zuster? Hebt gij niet het een of ander in het oog? Is er geen enkele president of vice-president eener regtbank zigtbaar? Niets, dat naar een officier of substituut-officier gelijkt?

» *La brebis qui se fourvoye*
Le tondeur qui la rudoye."

Maar Anna, een' regter, een' eenvoudigen regter zult gij toch wel benoemd zien? Goede hemel, hoeveel jonge lieden, pas gepromoveerde zoontjes en neefjes, dienen zich immers met de wetten eenigzins bekend te maken! Ziet gij dan volstrekt niets, Anna?

» *Près du moulin qui tournoye*
Une cane qui se noye."

Zelfs niet het minste kantons-regtertje?.. Maar Anna, Anna, zie toch goed;.. er zijn dorpen waar geen huis te huur is; en de nieuwe regters moeten toch zorgen, dat zij onder dak komen; een regter valt zoo maar niet uit de lucht op de markt neder als een kiezentrekker. Anna, Anna, ziet gij dan niets, volstrekt niets?

» *Des claqueurs que l'on soudoye*
Pour vanter ce qu'on employe."

Marktprijzen te Utrecht,

25 Augustus 1838.

Witte Tarwe van *f* 10,00 tot *f* 10,50. *Roode Tarwe* van *f* 10,00 tot *f* 10,50. *Rogge* van *f* 6,00 tot *f* 7,00. *Garst* van *f* 4,00 tot *f* 4,50. *Boekweit* van *f* 6,25 tot *f* 6,60. *Haver* van *f* 2,50 tot *f* 3,20. *Witte Boonen* van *f* — tot *f* —. *Witte Erwten* van *f* 6,00 tot *f* 6,50, *Groene Erwten* van *f* 9,00 tot *f* 10,00. *Graauwe Erwten* en *Capuc.* van *f* 12,00 tot *f* 13,00. *Boter* van *f* 0,64 tot *f* 0,84 het pond. *Kaas* van *f* 26,00 tot *f* 40,00. *Aardappelen* van *f* 1,50 tot *f* 2,40 de mudde. *Rundvleesch* van *f* 0,35 tot *f* 0,47½. *Kalfsvleesch* van *f* 0,40 tot *f* 0,50. *Schapen-* of *Lamsvleesch* van *f* 0,25 tot *f* 0,30. *Varkensvleesch* van *f* 0,40 tot *f* 0,45 het pond.

Marktprijzen te Arnhem.

Zaturdag 25 Augustus 1838.

Oude Weit van *f* 8,50 tot *f* 11,00; *Nieuwe Weit* van 1838 van *f* [illegible] tot *f* 9,70; *Rogge* van *f* [illegible] tot *f* [illegible]; [illegible] van *f* 3,00 tot *f* [illegible]; [illegible] van *f* [illegible] tot *f* [illegible]; *Paardenhaver* van *f* 2,50 tot *f* 2,70; *Aardappelen* van *f* [illegible] tot *f* 1,50; *Boter* van *f* 0,65 tot *f* 0,75 het pond.

Waterhoogte te Arnhem.

Den 26 Aug. 1 El 4 Palm 5 Duim; gewassen 0 Duim; gevallen 1 D.
Den 27 Aug. 1 El 5 Palm 5 Duim; gewassen 10 Duim; gevallen 0 D.

Waterhoogte voor Keulen.

25 Augustus, 6 voet, 8½ duim.

Advertentiën.

Heden overleed alhier, aan een schielijk toegenomen verval van krachten, mijn hartelijk geliefde Echtgenoot, *FREDERIK BEIJERINCK, Oud Hoofd-Ingenieur van den Waterstaat, 1ste Klasse, Ridder van den Nederlandschen Leeuw, in den ouderdom van ruim 72 jaren.*

ARNHEM,
den 25sten Augustus
1838.

J. CRIJNEN,
Wed. *F. BEIJERINCK.*

AANBESTEDING.

BURGEMEESTER en WETHOUDEREN der Stad *Nijmegen* zijn voornemens, op Maandag, den 17den September 1838, des namiddags ten één uur, in het Raadhuis dezer Stad, aan den minstaannemenden aan te besteden:

Het opbouwen van een LOKAAL voor SCHOUWBURG, MUZIJKZAAL, TEEKENSCHOOL, enz., met de levering van de daartoe benoodigde MATERIALEN.

De Teekening en het Bestek zullen, van af den 1sten September 1838, ter Secretarie dezer Stad, voor de gegadigden ter inzage liggen; terwijl door den heer Stads-Architect, op den 14den, 15den en 16den September, de verlangde aanwijzing, op de plaats zelve, zal gegeven worden.

Publieke Verkooping,

Op Zaturdag den 8sten September 1838, des avonds ten 6 ure, in de *Stads Doelen*, te *Amersfoort*, van: Het ERF en GOED, het *GROOTEVEEN*, bestaande in een HUIS, BAKHUIS, TABAKSSCHUUR, *twee* BERGEN en 22 Bunders HOOI-, WEI- en TABAKSLAND, BOSCH, TUIN en BOOMGAARD, met het HAKHOUT en de BOOMEN daarop staande, gelegen in de Buurtschap *Achterhoek*, gemeente van *Nijkerk*.

In gebruik bij *JAN TOLBOOM*, tot Paschen 1848, om *f* 335 in 't jaar.

Nadere informatiën te bekomen ten kantore van den Notaris *L. HONDIUS*, te *Amersfoort*.

De Notarissen *A. VAN DRONGELEN*, residerende te *Ouds-Heusden*, en *J. A. GERLACH*, *Jzoon*, residerende te *Heusden*, Kanton van *Heusden*, District *'s Hertogenbosch*, Provincie *Noord-Braband*, zullen, namens hunne principalen, op aanstaanden Woensdag den 29sten Augustus 1838, des voormiddags om 10 uren, ten huize van *ADRIAAN VAN BEURDEN*, Tapper te *Bokhoven*, bij inzetting veilen, en op Woensdag den 12den September 1838, op tijd en ter plaatse voormeld, finaal verkoopen:

Tien perceelen BOUW- en WEILANDEN, in de Gemeente *Hedel*, en drie perceelen TEULLANDEN, in de Gemeente *Ammerzoden*, beide Kanton van *Bommel*, Provincie *Gelderland*, gelegen; zijnde voor het grootste gedeelte van uitmuntende kwaliteiten.

Allen speciaal omschreven bij gedrukte, geafficheerde biljetten, en kunnende nadere informatiën bekomen worden ten kantore van de gemelde Notarissen.

TE KOOP:

Eene jonge, voortreffelijk melkgevende EZELIN MET VEULEN, geworpen op den 7den Augustus.

Te bevragen, met *franco-brieven*, onder letter *B*, bij den Boekhandelaar *D. R. VAN WERMESKERKEN*, te *Tiel*.

De Ondergeteekende berigt hiermede zijnen geëerden Begunstigers, dat hij wederom ontvangen heeft extra fijn geslepen *echte* SIEGENSCHE KOLOMKACHELS, welke hij, zoo wel om den netten uiterlijken vorm, als om het zindelijk en zuinig branden, durft aan te bevelen.

Arnhem, den ... Augustus 1838.

J. VAN DER DUSSEN.

De Ondergeteekende maakt zijnen geëerden begunstigers bekend, dat bij hem fijn gesleepene KACHELS van de beste Duitsche fabrijken verkrijgbaar zijn.

Arnhem, den 27sten Augustus 1838.

G. A. A. VAN DE WALL.

De in No. 101 van deze Courant geplaatste OPROEPING EN VERZOEK, ten aanzien van *HEINRICH RÖDER*, wordt hierdoor teruggenomen, daar het oogmerk van dezelve reeds op de gewenschte wijze bereikt is.

Duisburg, den 22sten Augustus 1838.

De Rector van het koninklijk Gymnasium.
LANDFERMANN, Dr.

Men verlangt tegen November te *'s Gravenhage* eene bekwame KEUKENMEID, welke daarbij knap kan werken, van goede getuigschriften voorzien en van de protestantsche godsdienst. De huur is *f* 80. — Adres met gefrankeerde brieven, onder de Letters G. G. aan het Distrubutie-Kantoor te *Borkulo*.

Koninklijke Nederlandsche Cirque,

ONDER DIRECTIE VAN

J. BAPTISTE LOISSET.

De Directeur heeft de eer te berigten, dat op aanstaanden Woensdag den 29sten dezer, de EERSTE VOORSTELLING zal plaats hebben. — Aanvang des avonds ten half negen ure *précis*.

TROUPE FRANÇAISE: *de Comédie, Vaudeville, et Soirées Musicales, sous la Direction de Mr. ALEXANDRE, dans les provinces du Nord-Brabant, de la Hollande Méridionale, de la Gueldre, de l'Overysel et de Groningue.*

MM. Charamande, 1er *rôle, de Lille;* Alfred, *jeune premier, de Rouen;* Adolphe, *second amoureux, de Liège;* Bouquet, *comiques marqués, grîmes, de Liège;* Alexandre, *comiques en tous genres, d'Amsterdam;* Jules, *second comique, de Bruxelles;* Lecourt, *pères, rôles de convenance.*

Mme. Chamarande, 1er. *rôle, forte jeune première, du théâtre impérial de St. Petersbourg.*

Mlle. Sophie Camis, *2ème amoureuse, ingénuités, travestis de Rouen;* Charlotte Warin, *Duégne, mères nobles, du 2ème. arrondissement théâtral;* Fanny, *2ème amoureuse, soubrette dans la Comédie, de Bruxelles;* Angelina, *utilités;* Camus, *régisseur;* Mulheim, *chef d'orchestre;* d'Harcourt, *souffleur.*

Artistes en représentation.

Mr. Margaillan, *baryton ex-artiste d'Amsterdam et de Bruxelles, engagé pour l'année prochaine à l'opéra-comique; Mme.* Tomasi, *1ère chanteuse; Mme.* Vadé-Bibre, *forte 1ère chanteuse, engagée à Lille; Mlle.* Jenny-Vertpré, *du Théâtre des Variétés de Paris.*

La troupe débutera à Bréda le 1er. *Octobre.*

l'Administration prévient M. M. les amateurs, que l'abonnement sera définitivement fermé le 7 Septembre.

Il est reconnu par six années de succès et par l'expérience qu'en ont faite plus de trente mille *personnes, que*

le Taffetas gommé

préparé par PAUL GAGE, *pharmacien, rue de Grenelle St. Germain No. 13 à Paris, est le* SEUL *qui* DÉTRUIT *radicalement en peu de jours sans douleur et sans salir la chaussure,*

les Cors, Ognons et Durillons.

Dépôts dans toutes les villes de France et chez Dupont (Auguste) *à Rotterdam;* Loselvorstman *à Rotterdam;* Hördt *à Arnhem;* Mme. Massignac, *Marchande de nouveautés à Amsterdam;* Prosper, *Parfumeur à la Haye;* Sack, *à la Haye;* van Bagkelgem *à Middelbourg;* van der Schalkatz *à Schiedam;* Welsch *à Bois-le-duc;* van der Gorbergh *à Breda.*

** *W. VAN BOEKEREN*, te *Groningen*, heeft uitgegeven en alom verzonden:

ALGEMEENE GESCHIEDENIS DER WERELD, INZONDERHEID TEN BEHOEVE DER JEUGD EN TER VOORBEREIDING VOOR DE HOOGE-SCHOOL EN MILITAIRE ACADEMIE OPGESTELD, 2 Deelen. Ook afzonderlijk onder den Titel van: *OVERZIGT DER OUDE GESCHIEDENIS en GESCHIEDENIS DER MIDDELEEUWEN* verkrijgbaar; door Mr. *A. W. ENGELEN*, *Schoolopziener in het 2de District van Gelderland*, à *f* 2,90 ieder Deel.

Dit Werk is door den Schrijver ook bijzonder ingerigt ten behoeve der Schoolonderwijzers, als eene Handleiding bij de Examens voor den 2den en 1sten Rang, en bij Vergelijkende Examens.

NEDERLANDSCHE STOOMBOOT-MAATSCHAPPIJ.

Dienst tusschen Rotterdam, Arnhem, Dusseldorp en Keulen,

Voor de Maand Augustus 1838.

Van *Rotterdam* naar *Arnhem*, den 30, des morgens ten 7 ure.

Van *Arnhem* naar *Dusseldorp*, den 28 en 31, des morgens ten 7 ure.

Van *Arnhem* naar *Keulen*, den 28, des morgens ten 7 ure.

Van *Keulen* naar *Dusseldorp* en *Arnhem*, den 30, des morgens ten 7 ure; en den 28 des avonds ten 6 ure.

Van *Dusseldorp* naar *Arnhem*, den 30, des morgens ten 10 ure; en den 28, des avonds ten 9 ure.

Van *Arnhem* naar *Rotterdam*, den 29 en 31, des morgens ten 9½ ure.

Te Arnhem, bij C. A. THIEME, Boekdrukker.